

แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1**The guidelines for academic administration in welfare schools****under the Office of Special Education Bureau, Group 1**ชिरภัทร ร่มไพรงาม¹, นิพนธ์ วรรณเวช²Chirapat Rompairngam¹, Nipon Wonnawed²^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี^{1,2}Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding author: Email: Rompairngam_Chirapat@gmail.com

(Received: June 4, 2026; Revised: June 20, 2026; Accepted: June 24, 2026)

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 จำนวน 211 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามพื้นที่จัดการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และประเด็นการสนทนากลุ่มสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ครูผู้สอนมีการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง และใช้หลากหลายวิธีเพื่อสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน และ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 มีดังนี้ 2.1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนควรเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ 2.2) ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของผู้เรียน 2.3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนควรดำเนินงานที่เป็นระบบ ถูกต้อง โปร่งใส และคำนึงถึงสิทธิทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนควรวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ พร้อมติดตาม ให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับครูอย่างต่อเนื่อง 2.5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ 2.6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์; สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Abstract

This research aimed to study academic administration and the guidelines for academic administration in welfare Schools under the office of Special Education Bureau, Group 1. The sample groups used in this study consisted of 211 participants, including school administrators, deputy administrators, and teachers in welfare Schools. The samples were selected through stratified random sampling based on educational service areas. Additionally, 8 key informants were purposively selected for a focus group discussion. The research instruments included a five-point Likert-scale questionnaire with a content validity index of 1.00 and a reliability coefficient of 0.96, together with focus group discussion protocols. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The findings revealed that: 1) Academic administration in welfare schools was found, both overall and in each aspect, to be at the highest level. The aspects, ranked from highest to lowest mean scores, were internal supervision, school curriculum development, instructional management, research for educational quality development, development of educational media, innovation, and technology, and measurement, evaluation, and credit transfer. Teachers conducted authentic assessment and employed a variety of assessment methods to accurately reflect students' learning quality. 2) The guidelines for academic administration in welfare Schools. were as follows: are as follows: 2.1) School Curriculum Development: Schools should develop learners holistically by considering individual differences and learners' contexts. 2.2) Instructional Management: Schools should promote learner-centered instruction that accommodates individual differences and learners' contexts. 2.3) Measurement, Evaluation, and Transfer of Learning Outcomes: Schools should ensure systematic, accurate, transparent, and equitable assessment practices. 2.4) Internal School Supervision: Schools should implement systematic supervision and provide continuous support and guidance for teachers. 2.5) Research for Educational Quality Development in Schools: Schools should support teachers in conducting classroom research to improve learner quality. 2.6) Development of Educational Media, Innovation, and Technology: Schools should promote the development and effective use of educational media, innovation, and technology.

Keywords: Academic Administration; Welfare Schools; Office of Special Education Administration

1. บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาสงเคราะห์ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์การพัฒนาเพื่อให้เด็กด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ สอดคล้องกับอัตลักษณ์แห่งตน ดังต่อไปนี้ วิสัยทัศน์คือ เด็กด้อยโอกาสใน โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์เข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง สอดคล้องกับอัตลักษณ์แห่งตนพร้อมก้าวเข้าสู่สากล พันธกิจได้แก่ สร้างเสริมความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา พัฒนาประสิทธิภาพผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กด้อย โอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมตามลักษณะแห่งตนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีภารกิจในการสนับสนุน ส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสผ่านการให้บริการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสทั้งระบบ เพื่อให้เด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่ดีสำหรับพึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565) จึงได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2560–2564) เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาส และบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้โดยการเข้าถึงบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีคุณภาพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายโดยเน้นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชนและองค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการในการจัดบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างมีมาตรฐานและสนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย มีบทบาท ซึ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการตามวิสัยทัศน์ คือ คนพิการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วยวิถีพอเพียง (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2565) และทิศทางการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560–2564)

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมเป็นบุคคลที่มีความรู้ คุณธรรมสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) สรุปว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหาร ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน บทบาทสำคัญของสถานศึกษาต้องยึดหลักตอบสนองต่อผู้เรียนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นการจะบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพต้องมี มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นกรอบในการดำเนินการ ซึ่งเห็นว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบเป็นอันดับแรก

ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ได้มีการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ บุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่มีผู้ดูแลและผู้ด้อยโอกาส โดยจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมอย่างไรก็ตามการดำเนินงานยังเผชิญกับปัญหา และข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานทางวิชาการไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ปัญหาหลักคือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (IEP) โดยการออกแบบและจัดทำแผนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลยังไม่ทั่วถึงและขาดความต่อเนื่อง (ณรงค์ศรีเมือง, 2568, เมษายน 21)

จากความเป็นมา และความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทาง ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษารวมถึงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานด้านวิชาการทั้งประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการและการปฏิบัติงานวิชาการของผู้สอนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของผู้เรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1
2. เพื่อศึกษาสภาพแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีนักวิชาการ ฮอลลิงเกอร์ และ ลี (Hallinger and Lee, 2014) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยผู้บริหารต้องกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างยั่งยืน ขณะที่เซอร์จิเวนิส (Sergiovanni, 1998) เสนอแนวคิดการนำทางวิชาการ โดยมุ่งเน้นบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพครู

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีนักวิชาการ ฮอลลิงเกอร์ และ ลี (Hallinger and Lee, 2014) อธิบายว่า ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) และพบว่าการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการสอน การติดตามผลการเรียนรู้ และการส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งจะช่วยยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับ เซอร์จิเวนิส (Sergiovanni, 1998) ที่เสนอแนวคิดภาวะผู้นำเชิงวิชาการ โดยมุ่งเน้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการพัฒนาวิชาชีพครูผ่านการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศ สามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร การนิเทศการสอน และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

4. วิธีดำเนินการวิจัย

1. **รูปแบบของการวิจัย** การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยดำเนินการใน 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 462 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 17 คน และครูในสถานศึกษา จำนวน 445 คน จากสถานศึกษา จำนวน 6 แห่ง (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1, 2568) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 211 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี และมอร์แกน (krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามสถานศึกษา และผู้ให้ข้อมูลการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและแนวคำถามการสนทนากลุ่ม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ และแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ส่วนแนวคำถามการสนทนากลุ่มครอบคลุมประเด็นการศึกษา 6 ด้าน คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 36 ข้อ จากนั้นนำไปทดลองใช้และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อประสานงานกับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 และดำเนินการติดตามการตอบแบบสอบถามทางโทรศัพท์เป็นระยะ โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 211 ชุด กำหนดระยะเวลาตอบกลับ 7-15 วัน และได้รับคืนครบทั้ง 211 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

5. ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.83	0.24	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.83	0.24	มากที่สุด
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	4.80	0.26	มากที่สุด
4. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.85	0.21	มากที่สุด
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.83	0.27	มากที่สุด
6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.83	0.27	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.83	0.20	มากที่สุด

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.85) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.24) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.24) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.27) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.27) และด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}$ = 4.80) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง และใช้หลากหลายวิธีเพื่อสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.19)

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ศึกษา สงเคราะห์ และความต้องการจำเป็นของผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลาย ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และ ฐานะทางเศรษฐกิจ

2.1.2 ควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลของผู้เรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

2.2.2 ควรสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน

2.3.1 ควรดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่าง

2.3.2 ควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ

2.4 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

2.4.1 ผู้บริหารควรดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง

2.4.2 ควรใช้กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เน้นการให้คำปรึกษา การช่วยเหลือ

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.5.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม

2.5.2 ควรสนับสนุนการอบรมและพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง

2.6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.6.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่เหมาะสม กับผู้เรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

2.6.2 ควรจัดหาอุปกรณ์ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับ ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

6. อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ กลุ่ม 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์มีการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการนิเทศภายใน สถานศึกษา รองลงมาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

เพื่อการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศ ติดตาม และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศจี จิระโร (2565) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ ยอดคำใบ และทินกฤตพัชร รุ่งเมือง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด เช่นเดียวกัน

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวม โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยอภิปรายผลเป็นรายด้านการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แนวทางในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างเหมาะสม จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มูนา จารง (2560) ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์เครือข่าย ตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไว้ว่า ควรดำเนินการจัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรพรรณ พินทุสมิต (2560) ทำการศึกษากิจการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือ ควรมุ่งส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งนิเทศ ติดตาม และพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานทิพย์ ดีเด่น (2568) ที่พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครู โดยจัดอบรมพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและสนับสนุนทรัพยากรที่เหมาะสมแก่ครูอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธคุณ น้อยชื่น บุญมี ก่อบุญ และวัลลิกา ฉลากบาง (2568) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการและการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนของผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือ ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานที่เป็น

ระบบ ถูกต้อง โปร่งใส และคำนึงถึงสิทธิทางการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งกำกับดูแลการเทียบโอนผลการเรียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับ พระบัญญัติ สุวรรณเดช (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของโรงเรียน และดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเกตุกนก สวคำข้าว (2561) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดเป็นหลักฐานสำคัญ มีการเทียบโอนทางการศึกษาจากสถานศึกษาอื่นตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.4 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือ ให้ความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารควรวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบมีการติดตาม ให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับครู เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับบริบทและความแตกต่างของผู้เรียน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมบรรยากาศการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลและพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งนำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การพัฒนาครู และการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของคณิน สิริโชคเจริญ (2565) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญารัตน์ สังข์เมือง (2565) ที่เสนอว่าด้านการส่งเสริม และสนับสนุนนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ทางวิชาการทั้งใน และนอกสถานศึกษาด้วยกระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดนโยบายและแผนงานด้านการวิจัยที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการจำเป็นของผู้เรียน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการวิจัยแก่ครูผ่านการอบรม การนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลธิดา สาบัว บุญธิดา เทวพิทักษ์ สมใจ เดบารุง และยรรยง สุขเกษม (2569) ที่พบว่า ผู้บริหารควรมีการจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการอบรมด้านการวิจัยและมีระบบเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับพัชัญพิชา จันทา (2563) ได้ทำการศึกษาความเหมาะสมและแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมการวิจัย การพัฒนา การผลิต และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาสื่อ

นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและสถานศึกษา โดยกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาอย่างชัดเจน สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทักษะด้านการผลิตและการใช้สื่อเทคโนโลยีผ่านการอบรม การนิเทศ ติดตาม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษาสิริ ประเสริฐจิตร (2567) ที่พบว่า ผู้บริหารควรมีการประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และสนับสนุนการอบรมด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัยลัดดา ทองอ่อน และดุริณี ปัญจรัตน์ (2566) ที่เสนอว่า สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานวิชาการและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

7. สรุปองค์ความรู้ใหม่

ความรู้จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สะท้อนรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งมีผู้เรียนที่มีความหลากหลายด้านพื้นฐานชีวิต สังคม และการเรียนรู้ โดยเน้นการบริหารงานวิชาการแบบบูรณาการที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนเชิงระบบ การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้นี้ช่วยให้เกิดแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์อย่างยั่งยืน ดังแผนภาพที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ว่าจะอยู่ในระดับมากที่สุดก็ตาม ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และบริบทของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ตลอดจนพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนให้มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ และสะท้อนผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ส่งเสริมการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ควบคู่กับการพัฒนาระบบนิเทศภายในที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้ทราบปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการและนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการระหว่างโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์กับสถานศึกษาในสังกัดอื่น หรือระหว่างกลุ่มโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้เห็นความแตกต่าง แนวปฏิบัติที่ดี และแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

8. เอกสารอ้างอิง

- กุลธิดา สาบัว, บุญธิดา เทวพิทักษ์, สมใจ เดบารุง, และยรรยง สุขเกษม. (2569). การบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 8(1), 106–118. <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/rdicpru>
- เกตกนก สวยคำขาว. (2561). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]*.
- คณน สิริโชคเจริญ. (2565). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษา สังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]*.
- ณรงค์ ศรีเมือง. (2568, เมษายน 21). *ประธานกลุ่มโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ กลุ่ม 1. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. สัมภาษณ์. (หมายเหตุ: ปกติ APA 7 ไม่นิยมใส่การสัมภาษณ์ในบรรณานุกรม ให้ใช้คำกล่าวอ้างในวงเล็บ)*
- ณรงค์ ยอดคำใบ, และทินกฤตพัชร รุ่งเมือง. (2566). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(3), 513–523. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou>

- ธัญญารักษ์ สังข์เมือง. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
- ปานทิพย์ ดีเด่น. (2568). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. *วารสารสหวิทยาการและนวัตกรรมการจัดการ*, 3(2), 37-49. <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JIIM>
- พระบุญลัทธิ สุวรรณเดช. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม].
- พรหมมน พินทุสมิต. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- พัชญ์พิชา จันทา. (2563). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].
- พุดคุณ น้อยชื่น, บุญมี ก่อบุญ, และวัลลิกา ฉลากบาง. (2568). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. *วารสารวิชาการครุศาสตร์สวนสุนันทา*, 9(1), 85-97. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ssru-edu/issue/view/18240>
- มูนา จารง. (2560). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- ศจี จิระโร. (2565). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กาฬสินธุ์ [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)*. สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2565). *แผนพัฒนาการจัดการศึกษาสงเคราะห์ 2560-2564*. สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (หมายเหตุ: แก้ไขคำผิดจาก "การศึกษาศาพิเศษ" เป็น "การศึกษาศาพิเศษ")
- อุษาสิริ ประเสริฐจิตร. (2568). การบริหารงานวิชาการด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 3(4), 45-58. <https://so13.tci-thaijo.org/index.php/jotgac>
- อัยลัดดา ทองอ่อน, และดร.ณัฏฐ์ ปัญจรัตน์. (2566). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. *วารสารวิจัยวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 4(2), 153-164.
- Hallinger, P., & Lee, M. (2014). Mapping instructional leadership in Thailand: Has education reform impacted principal practice? *Educational Management Administration & Leadership*, 42(1), 6-29. <https://doi.org/10.1177/1741143213502196>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Sergiovanni, T. J. (1998). Leadership as pedagogy, capital development and school effectiveness. *International Journal of Leadership in Education*, 1(1), 37-46. <https://doi.org/10.1080/1360312980010104>